

Beian proti Rumunsku – č. 30658/05

Rozsudek ze dne 6. 12. 2007 [III. sekce]

Článek 6

Článek 6-1

Spravedlivé řízení

Vzájemně rozporná rozhodnutí nejvyššího soudu: *porušení*

Skutkový stav – Stěžovatel byl v roce 1953 odveden k výkonu vojenské služby, avšak nesměl absolvovat vojenský výcvik, neboť jeho otec se stavěl proti kolektivizaci zemědělské půdy. Byl proto přidělen k několika vojenským jednotkám jako stavební dělník. Zákonem č. 309 ze dne 22. května 2002 byla práce vykonávaná pro vojenské jednotky podléhající Ministerstvu práce uznána za nucenou práci a byla přijata kompenzační opatření, včetně měsíčního příspěvku, bezplatného lékařského ošetření a osvobození od koncesionářského poplatku za televizi. Stěžovatel však výhod podle tohoto zákona nemohl využít, neboť vykonal vojenskou službu u vojenské jednotky spadající pod Ministerstvo práce. U Kasačního soudu namítal, že zákon bezdůvodně činí rozdíl mezi odvedenci přidělenými k výkonu nucených prací k vojenským jednotkám podléhajícím Ministerstvu práce a odvedenci, kteří byli přiděleni k plnění podobných úkolů, avšak nemají podle zákona žádné výhody jen proto, že jejich vojenské jednotky nespádaly do pravomoci Ministerstva práce. Stěžovatel uvedl, že jistý bývalý odvedenec, nacházející se ve stejné situaci jako on sám, dosáhl u Kasačního soudu vydání rozhodnutí v tom smyslu, že se na něj ustanovení zákona č. 309/2002 vztahují. Kasační soud stěžovatelovo odvolání zamítl s tím, že jeho vojenská jednotka nebyla na seznamu jednotek podléhajících Ministerstvu práce.

Právní posouzení – článek 6 odst. 1: Kasační soud v řadě svých rozsudků vztáhl působnost zákona č. 309/2002 o opatřeních k odškodnění odvedenců přidělených během základní vojenské služby k nuceným pracím na všechny odvedence bez ohledu na orgán, pod který jejich vojenské jednotky spadaly, zatímco v jiných rozsudcích týkajících se stejného období, dospěl k opačnému rozhodnutí, což byl i případ stěžovatele.

V důsledku absence prostředků zajišťujících jednotnost rozhodovací praxe byl tento nejvyšší vnitrostátní soud schopen, někdy i v tentýž den, vynášet ohledně téže materie diametrálně odlišné rozsudky. Role nejvyššího soudu však spočívá právě ve sjednocování takovýchto rozporů v judikatuře. V tomto konkrétním případě byl Kasační soud naopak původcem hlubokých a přetrvávajících rozporů. Tato praxe, jež se vyvinula u nejvyššího soudního orgánu v zemi, byla sama o sobě v rozporu se zásadou právní jistoty. Místo aby Kasační soud plnil svoji úlohu a podal závazný výklad, stal se sám zdrojem právní nejistoty a podkopával tak důvěru veřejnosti v soudní systém.

Stěžovatel byl v důsledku absence právní jistoty fakticky zbaven možnosti splnit kritéria pro přiznání zákonem stanovených práv, na rozdíl od jiných osob nacházejících se v obdobné situaci.

Závěr: porušení (jednomyslně).